

# Kis történet várpalotai lakásügyletekről

Lassan már a hajszarítót sem lehet bekapcsolni, mert ott is a privatizáció, „a magánosítás” körüli problémákról beszélnek. A nagyról. Az országosról. A milliárdokról. Közben a kisember, az átlagpolgár is átéli ugyanezt. Kicsiben, de mégsem átlagosan. S ehhez a kicsi dühöngéshez nem is kell több, csak valaki döntsön úgy – törvény adta jogai alapján –, szeretné megvásárolni önkormányzati bérlakását.

Az alábbi várpalotai történetek pedig tipikusan magyar dolgok: néhányan nagyon rosszul jártak, ám mégsem bizonyítható, hogy valaki vétett volna büszke jogrendünk ellen.

## A lakberek pedig csak emelkedtek, emelkedtek

Levél érkezett szerkesztőségünkbe Palotáról, a Rákóczi utcából, a 30., 32., 34., 46. számú lépcsőházak lakóinak aláírásával. (Négyemeletes, „klasszikus” panellakások, garzonok, másfél szobások vagy nagyobak.) Még 1994 első fél évében bejelentették vásárlási szándékukat a helyi önkormányzati közüzemi vállalatnak. Jött is a hivatalos válasz az értékesítésre kijelölt cégtől, melyben közölték, tudomásul vették az igényt, s majd küldik az értesítést, ha időszzerűvé válik az értékesítés.

A történet eddig mindennapos, több ezren ismerhetnek hasonlót. Aztán Palotán 1994 szeptemberében alaposan megemelték a lakbereket. Tessék figyelni a dátumokra, ez később még fontos lesz! Pontosabban erről szól minden...

1995 áprilisában felértékeltek a Rákóczi utcában is a lakásokat a vételi összeg megállapításához. Közölték, május végén lesz a társasház alakító közgyűlés, június közepén lehet fizetni. Még októberben sem történt semmi. A telefonokra, személyes érdeklődésre azt a választ adták, hogy állítólag felcserélték a helyrajzi számokat, és ezt a földhivatalnál el kell rendezni. Részlet a levélből: „Megjegyezni kívánjuk, hogy jelen esetben egy magára valamit is adó hivatal, illetve vezetője legalább pár sorban elnézést kér a lakóktól, amit például a házmaster is bedobhatott volna a postaládába, ha már postaköltségre nem futotta!”

Tavaly október végén újabb értesítést kaptak a december 1-jétől érvényes újabb lakbéremelésről. Részlet a levélből: „Most már tudni akarjuk, ki a felelős mindezért. A szabadságolási időszakra való hivatkozás már egyáltalán nem elfogadható, hiszen május végétől október 30-ig kinek van egyfolytában hat hónap szabadsága. Vagy inkorrekt módon az emelt lakberek akarják majd közös költség címén megállapítani?”

## Nem vettünk el mindent...

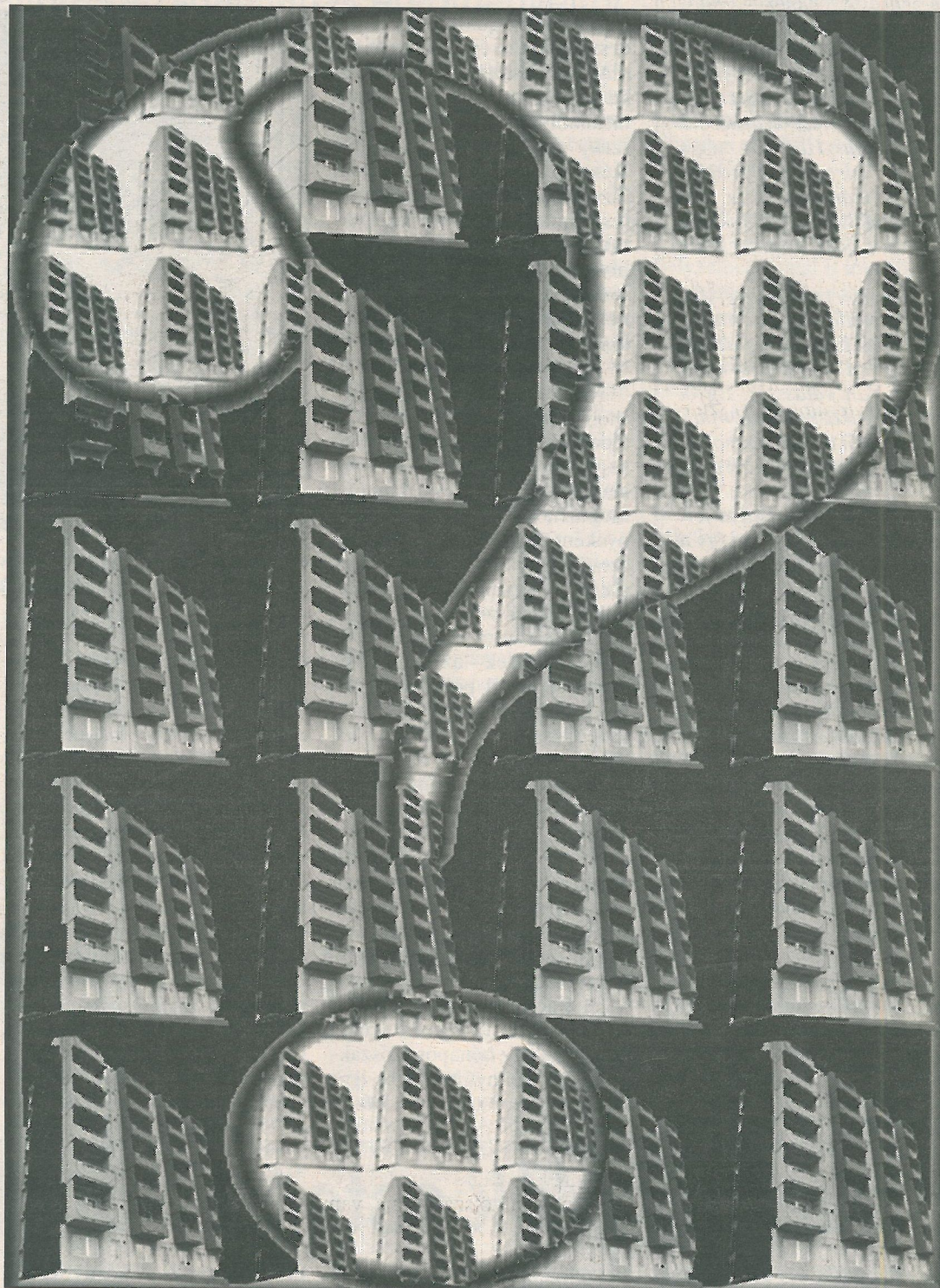
A lakókkal a közüzemi vállalatnál tartott első tájékoztató után találkoztunk. Forrt az indulat, alapvetően a módszert és a lekezelő stílust kifogásolták. Speciál régóta jelezték, hogy a kaputelefon nem működik, ennek ellenére a rossz hívórendszert is része a társasház vagyosának. Pitiáner ügy, apróság...

Jó, menjünk el az alakuló közgyűlésre, ott majd minden kiderül. (Gondoltam...) A közüzemi vállalat büféjébe összehívott szeánsz lelegején közölte a cég lakásértékesítéssel megbízott osztályának vezetője, az eddigi tapasztalat az volt, hogy a leendő tulajdonosok nem óhajtották az alapító okirat újra történő felolvasását.

A leendő tulajdonosok viszont kíváncsiskodtak, az általuk kért javításokat, jelzett hibákat összeírták-e. És szerettek volna látni egy példányt az első találkozón készült jegyzőkönyvből is. „A vállalat munkatársai ismerik a dolgokat, de mi, lakók, nem. Ha átnéztük, megtárgyaltuk, akkor leszünk egyenlő partnerek. Mit akarunk aláírni, ha nem ismerjük a szerződést?” Felolvasták a jegyzőkönyvet is.

A vita középpontjába itt is (információk szerint szinte mindenhol) a *disponibilis*, vagyis – megerőszkolt magyar fordításban – *nem rendelkezésre bocsátható*, nem lakáscélú helyiségek kerültek. A lakók értelmezése szerint ez is a társasházhoz tartozik. Az értékesítő érvelése: erről a tulajdonos, az önkormányzat dönthet. „Nem vettük el az összes ilyen helyiséget” – mosolyog a közüzemi képviselője, majd a morgásra elnézést kér, itt nem is elvételről van szó.

Néhányan már kiabálnak. Szidják azokat, akik „kötekednek”, minek itt vitatkozni, írjuk alá és menjünk haza. A közüzemi képviselője ezúttal is meg-



Biztos, hogy Várpalotán nem mehetett volna simábban az önkormányzati lakások értékesítése?

Illusztráció: Áfrány Gábor

jegyző, milyen olcsón jutnak milliós ingatlanhoz, nem kellene ennyit hepciáskodni. Végül a leendő tulajdonosok kérésére a jegyzőkönyvben rögzítik, a *disponibilis* helyiségekre is igényt tartanak, a most jelzett hibákat a műszaki átadáskor majd felmérik.

Ez a társasház is megalakult. Rutinmunka volt. Nehéz lenne vitatni, hogy az értékesítő bármiben is megsértette volna a vonatkozó törvényt s az ez alapján készült önkormányzati rendeletet. Az állampolgárral nyilvánvalóan ezt nehéz elhitetni.

Közben a várpalotai képviselő-testület már novemberben

tárgyalta a lakások elidegenítéséről (eladásáról) szóló rendelet módosítását. Az írásbeli előterjesztéshez csatolt melléklet részletezte azon ingatlanok listáját, melyeknek bérleti jogáról továbbra is a közüzemi vállalat kíván dönteni. A hiányos adatközlés miatt a dokumentumot átdolgozásra a közüzemnek visszaadták.

Újratárgyalták, decemberben. A polgármester a napirend elején bejelentette, ugyan nem volt könnyű, de sikerült „megszerezni” a pontos listát a közüzemtitől (önkormányzati vállaltól!) a saját béreltetésre megtartandó lakásokról. A lajst-

romon rengeteg dátum, adat, a vállalatba belépett, a vállalatból kilépett, jogcím nélküli bérlő, s ennek mi a bírósági határozati száma.

## Tizenhét éves indok

Egy történet a harmincnál is több nevet tartalmazó listáról. Az illető 1974-ben lakást cserélt, az Alkotmány utca 2/B-be költözött. A közüzemi elődjénél, a Városgazdálkodási Vállalatnál dolgozott. Házmasterlakásra szerelt, természetesen el látta ezt a munkát is. Négy év múlva felmondott, elment a bányaóhoz. Jogcím nélküli bérlő

lett. Mondta, ha megkapja azt a pénzt, amit ő a tanácsi bérlakásért befizetett, természetesen távozik. Akkor azért az összegért már „beszállhatott volna” egy szövetkezi lakásba. (Közjáték: egy 1983-as felmérésben az Alkotmány utcai ingatlant tanácsi bérlakásként minősítik, szó sincs a „szolgálati” megjelölésről!)

A bérlő természetesen amint lehetett, benyújtotta igényét a lakás megvásárlására. 1994-ben. Kapott is esztendő múltán választ, miszerint nem jogosult erre. Mert még 1974-ben aláírt egy nyilatkozatot (fénymásolt példányát mellékeltek is a levélhez): addig lakhat a házmasterlakásban, amíg a vállalatnál dolgozik és házmasterkedik. A bérlő elismeri, a dokumentumon az ő kézjegye szerepel, de állítja, ilyen papírt ő nem írt alá. (Megnéztem az eredetét, az hitelesnek tűnik – Á. J.)

A közüzemnél egyértelműen fogalmazznak. Van nekik vállalati tanácsuk, szakszervezetük, az ilyen lakások ügyében csak velük egyetértésben dönthetnek. Ez igaz, így szól a törvény. S azt is mondják, az illető, mivel jogcím nélküli, valóban nem jogosult a lakás megvásárlására. Ez is igaz, bár tizenhét éve jogcím nélküli, s még mindig ott lakik. (A város egyik felelős vezetője jegyezte meg, ennyi idő alatt már komolyabb bűncselekmények is elvölnek...) Az Alkotmány utcai házban a többség azóta megvette eddig bérelt otthonát. Ez a többség nem haragszik történetünk hőisére. Csak várnak rá.

Az önkormányzati rendelet értelmében Várpalotán 1995. november 30-ig jelenthették be a jogosultak vásárlási szándékukat a bérelt lakásokra. Most már az ügynevezett elővételi jog lép érvénybe, ami lényegesen szigorúbb, kevesebb lehetőséget engedélyez – várhatóan ezen lakások értékesítéséről már a képviselő-testület fog dönteni. Ezt a helyzetet sem érdemes irigyelni.

Szakértőkben nincs kétség, az egyéves „átfutási” idők ebben az esetben elfogadhatók, az ügyiratok torlódásával még akár indokolhatóak is. A szakértő az állampolgár igazságérzetéről nem nyilatkozik. Azért találtam egy dalrészletet, Presser Gábor énekli. Talán segít.

„Nincs itt baj, hidd el nekem, / csak megyünk át az életem, / néha jó és néha rossz, / aztán megszokjuk már...”

Ármás János